

1. Je dána funkce $g(y) = \frac{z^2}{y} \sin(xy)$, kde x, z jsou konstanty, $D(g) = \mathbb{R} \setminus \{0\}$. Určete $g'(y)$.

Derivace funkcí více proměnných

Připomeň pojem parciální derivace funkce více proměnných.

2. Pro danou funkci určete příslušné parciální derivace

$$\begin{aligned}
 \text{(a)} \quad & f(x, y) = \frac{z^2}{y} \sin(xy), \quad \frac{\partial f}{\partial y} = g', \quad \frac{\partial f}{\partial x}, \quad \frac{\partial f}{\partial z}, \quad \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}, \quad \frac{\partial^2 f}{\partial x^2}, \quad \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial z} = \frac{\partial^2 f}{\partial z \partial x}, \quad \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial z}(\pi, \frac{1}{4}, 1) \\
 \text{(b)} \quad & f(x, y) = x^y, \quad \frac{\partial f}{\partial x}, \quad \frac{\partial f}{\partial y}, \quad \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} \\
 \text{(c)} \quad & f(x, y, z) = \frac{\operatorname{arctg}(xy)z}{x^2}, \quad \frac{\partial f}{\partial x}, \quad \frac{\partial f}{\partial y}, \quad \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} \\
 \text{(d)} \quad & f(x, y) = \sqrt{x^2y - y^2}, \quad \frac{\partial f}{\partial x}, \quad \frac{\partial f}{\partial y}, \quad \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} \\
 \text{(e)} \quad & f(x, y) = ye^{2x-y}, \quad \frac{\partial f}{\partial x}, \quad \frac{\partial f}{\partial y}, \quad \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}, \quad \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}, \quad \frac{\partial^3 f}{\partial y^2 \partial x}
 \end{aligned}$$

Připomeň gradient, derivaci ve směru a rovnici tečné roviny.

3. Pro danou funkci určete a načrtněte gradient v bodě A

$$\begin{aligned}
 \text{(a)} \quad & f(x, y) = \sqrt{xy^2 - \ln x}, \quad A = (1, 1) \\
 \text{(b)} \quad & f(x, y) = y^2 - 2x^2, \quad A = (1, -2), \quad + vrstevnice
 \end{aligned}$$

4. Určete tečnou rovinu ke grafu funkce $f(x, y) = x^2 + 3xy - y^2 + x^2y^2$, v bodě $A = (1, -1, z_A)$.
5. Určete derivaci funkce $f(x, y) = x + y^2$ v bodě $A = (2, 1)$ ve směru jednotkového vektoru příslušného vektoru $(1, 2)$,
6. Spočtěte z definice derivaci funkce $f(x, y) = \sqrt{xy}$ v bodě $A = (0, 0)$ ve směru jednotkového vektoru příslušného vektoru $(1, 1)$. Jaký je gradient funkce f v bodě A a proč nelze použít jinak výhodný vzorec pro výpočet derivace ve směru?

Derivace složených zobrazení, složených funkcí, řetízkové pravidlo

- Vyjádřete funkční hodnotu funkce $g = f \circ F$ v obecném bodě, je-li

$$f(u, v) = u + v \cdot e^{-u} - v, \quad F(z) = [z^2, \sqrt{z}].$$

Určete $g'(z)$ – dva způsoby.

- Je dána funkce $f(x, y) = F(xy, \sin x, g(x, y))$, kde $F = F(a, b, c) \in C^1(\mathbb{R}^3)$ a $g = g(x, y) \in C^1(\mathbb{R}^2)$ jsou nějaké funkce. Určete $\frac{\partial f}{\partial x}(\pi, 1)$.
- Určete první parciální derivace funkce $f(x, y) = g(e^y \log x) - x^2 y$ pro $x > 0$, kde $g \in C^1(\mathbb{R})$ je nějaká funkce. Dále pro speciální volbu $g(t) = t^2 - t$ určete $\frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(10, 0)$.
- Určete Jakobiho matici zobrazení $F(x, y) = \left[y \cos(x^2), \frac{y}{x^2 + 1} \right]$ v bodě $(0, 0)$.
- Je dána funkce $F(x, y, z) = g\left(\frac{x-y}{z}, z^2 x\right)$, kde $g = g(u, v) \in C^2(\mathbb{R}^2)$ je nějaká funkce. Určete $\frac{\partial^2 F}{\partial x \partial z}$ a $\frac{\partial^2 F}{\partial y^2}$.
- Je dána funkce $f(t) = F(1 - t^2, \operatorname{arccotg} t)$, kde $F = F(a, b) \in C^2(\mathbb{R}^2)$ je nějaká funkce. Určete první a druhou derivaci f nejprve obecně a pak pro spec. volbu $F(a, b) = ab^2$ určete $f''(0)$.

Tečná rovina, totální diferenciál, Taylorův polynom

- Určete tečnou rovinu ke grafu funkce $f(x, y) = x^2 + 3xy - y^2 + x^2y^2$ v bodě $A = (1, -1, ?)$.
 $\tau: x+3y-z=0$
- Spočtěte totální diferenciál funkce $f(x, y) = \cos(\frac{y}{x})x^3$
 - v obecném bodě,
 - v bodě $(2, \pi)$.
- Napište totální diferenciál funkce $f(x, y) = g(\ln x, x^3 y)$ v bodě $(1, 2)$, kde $g = g(a, b) \in C^1(\mathbb{R}^2)$ je nějaká funkce.
- Pomocí totálního diferenciálu odhadněte objem válce s poloměrem $r = 10 \pm 0,1\text{cm}$ a výškou $v = 10 \pm 0,1\text{cm}$. ($V = \pi r^2 v$)
- Sestavte Taylorův polynom 2. stupně funkce $f(x, y) = e^{2x} \ln y + 1$ v bodě $(0, 1)$.
- Pomocí Taylorova polynomu 2. stupně vhodné funkce ve vhodném bodě approximujte číslo $c = (1, 01)^{3,02}$.

7. Pomocí Taylorova polynomu 2. stupně vhodné funkce ve vhodném bodě approximujte číslo $c = \frac{\cos(0, 1)}{\sqrt{3, 8}}$. Srovnej s approximací pomocí totálního diferenciálu.

Newtonova metoda pro soustavy nelineárních rovnic

$$J_F(X_0)\vec{\Delta X} = -F(X_0)$$

1. Určete počet průsečíků kružnice se středem v počátku a poloměrem 2 a grafu funkce $y = e^{-x}$. Pomocí Newtonovy metody approximujte souřadnice průsečíku v I. kvadrantu.
2. Graficky určete počet řešení soustavy

$$\begin{aligned} x^2 + y^2 &= 16 \\ xy - 1 &= 0. \end{aligned}$$

Aplikujte na soustavu Newtonovu metodu s počáteční approximací (4, 1).

$$x_1 = 61/15, \quad y_1 = 7/30$$

3. Graficky určete počet řešení soustavy

$$\begin{aligned} x^2 + 2y^2 &= 1 \\ x - \operatorname{arctg} y &= 0. \end{aligned}$$

Aplikujte na soustavu Newtonovu metodu s počáteční approximací (1, 1).